

Vort Blad.

Med Udsendelsen af nærværende Nummer af »Føroya Social-Demokrat« indledes et nyt Afsnit i Socialdemokratiets Historie her paa Færøerne. Partiet har herigenem et Organ, hvor det Uge efter Uge kan henvende sig til Offentligheden og meddele, hvad Socialdemokratiet vil og hvorledes dets Stilling er til de forskellige Spørgsmaal, der er oppe i Tiden.

Hvad vi vil? Først og fremmest beskæftige os med de Spørgsmaal, der angaar økonomiske Forhold, Erhvervslivet osv. man vil. En Time efter, at man har sat Foden paa færøsk Grund, er man klar over, at netop dette Spørgsmaal er Dagens Emne her som overalt i Verden for Tiden.

Verdenskrigen Ødelæggelse af Økonomien udøver endnu sine Virkninger i saavel store som smaa Samfund. Et Genrejsningsarbejde er i Gang, og under dette Arbejde er det Socialdemokratiets og dets PresSES Opgave at virke for, at ikke Arbejdernes, Fiskernes og Smaakaarsfolks Interesser trænges i Baggrunden. Indenfor flere Samfund er man for Tiden Vidne til, at under den herskende økonomiske Krise søger de økonomisk stærke at overvælde de af Krigstiden skabte Byrder paa Underklassen. Herimod vil Socialdemokratiet kæmpe og vor Presse vil være den Stemme, der vil rejse Underklassen til Modstand mod slig en Uretfærdighed. I Arbejdet for Erhvervslevets Genrejsning og for Udvikling af Produktionen vil man finde Socialdemokratiet og dets Presse som trofaste Medkæmpere. Men vi vil samtidig rejse Kravet: Arbejdets Udbytte bør tilfalde dem, der arbejder!

— Vor næste Opgave er, at vække Arbejderne, Fiskerne og Smaakaarsfolk indenfor det færøske Samfund, til at udnytte deres Valgret og lade sig repræsentere efter socialdemokratiske Linjer i de politiske og kommunale Forsamlinger. I Lagtinget og en Del af de kommunale Raad sidder endnu ingen socialdemokratiske Repræsentanter. Heri bør ske en Æn-

dring. Og herfor vil »Føroya Social-Demokrat« øve en Indsats. Gennem vore Spalter vil stadig lyde en Appel til vore Organisationer og de Vælgere, der sympatiserer med os, om at have dette, Maal for Øje, saaledes, at naar Valgets Dag kommer, vort Parti da er klar til at naa dette Maal. Ogsaa i Rigsdagen bør en færøsk Socialdemokrat have Sæde. Det smukke Resultat, der naaedes beroppe ved Valget i December 1926 bør ikke alene fastholdes men videreføres. At naa dette Maal vil »Føroya Social-Demokrat« medvirke til.

— For det tredje vil vi med vaagent Øje følge, hvorledes de sociale Love praktiseres i det daglige Liv. Vi vil kræve, at disse Love fortolkes humanitært for de Mennesker, for hvem de er givet, det være sig syge, gamle eller fattige. Vor Stemme vil til enhver Tid lyde i et Krav om Retfærdighed for disse. Og de, der mulig vil gøre Forsøg paa, at beskære eller modarbejde Underklassens retfærdige sociale Rettigheder, vil i vort Blad finde et Værn for disse Rettigheder. Fattige, gamle og Folk, med hvem social Uret øves, vil paa vor Redaktion altid finde et Sted, hvor de trygt kan henvende sig. Vi skal da gennem vort Blad eller gennem direkte Henvendelse til Autoriteterne tale deres Sag.

— Endelig vil vi være Budbringer om de Begivenheder, som rører sig ude i den store Verden, og her i første Række naturligvis bringe Meddelelse om Arbejderbevægelsen og dens Kamp for Socialismens Genneførelse i Samfundene. Og om Begivenhederne indenfor det færøske Samfund vil vi holde vore Læsere underrettet.

I Bladets Titel er angivet den Kurs, vi vil følge. Bladet er et socialdemokratisk Blad. Den socialdemokratiske Politik er vor. For den vil vi arbejde. Og alle, der sympatiserer hermed og ønsker denne Politik fremmet her paa Færøerne, anmoder vi om, at yde os Støtte.

Anton Nielsen.

Jorden rundt.

Sømandens Lidelser.

For nogen Tid siden meddeltes det, at Jungmand Hellestøl var slaaet over Bord fra den norske Damp »Frisk II«. Da Søen havde været ualmindelig voldsom mentes Hellestøl at være forulykket. Men 21 Timer senere kom der Melding om, at den savnede Sømand var landstet i Emden. Et Skib, der var paa Rejse til England, havde optaget ham i Søen.

Ulykken var sket ved, at Hellestøl sammen med tre Kammerater var beskæftiget med at surre Storbaaden fast, da en Braadso slog Baaden og de fire Mand over Bord. De tre blev skyllet tilbage og det lykkedes dem at klamre sig fast. Hellestøl saa man intet til. Han for-

Verdensøkonomien.

I denne Tid afholdes i Genève en økonomisk Conference for om mulig at skabe bedre Kaar for Verdensøkonomien, som Krigen slog i Skaar. Repræsentanterne er valgt af de forskellige Staters Regeringer og Flertallet af Deltagerne repræsenterer paa Grund heraf naturligvis den kapitalistiske Opfattelse af de økonomiske Problemer, som er sat paa Konferencens Dagsorden. Men ogsaa socialistiske Roster vil lyde i denne Forsamling. Flere socialdemokratiske Repræsentanter er blandt de delegerede. I den danske Delegation deltager bl. a. vor Partifælle, Folketingsmand I. P. Nielsen.

Ur Noreg.

Tidindamaður okkara í Oslo skrivi í stuttum um standin í Noregi um hetta bilið soleiðis:

»Her i Noregi hava við nú eitt víða umfatandi arbeidsstríð. Stórtíngið hevur ímóti stummum arbeidaranas álitismaða á tingið samtykt eina »voldgifts«- og knógvargarð — tukthúslógin, sum hon nevnist í Noreg. Høgra og hin afturhaldsflökkurin — bóndapartíið — gera brúk av tí arbeidsløysi og neyð, sum er ímillum arbeidsmennin, við at nora at sær. Voldgiftsrætturin, sum settur varð hin 7. í h.s., hevur tí eisini eina samansetta av herum arbeidarahatarum. Í tí stóra og heila kann eingin ælla, hvussu hesin standur kann artað seg. Tað lítur ikki heilt fríðaligt út.

S.»

Til New Foundland.

Fra Lisabon meddeles, at 50 — 60 Fartøjer vil afgaa til Torskebankerne ved New Foundland. Paa Grund af, at Regeringen har ydet Statsstøtte, er Antallet af Skibe større end tidligere. Endvidere sender den portugisiske Stat et større Moderskib med Flaaden, om Bord paa hvilken der foruden Doktor, Lægemidler osv. ogsaa følger Fiskerikyndige, som skal undervise i de moderne Fiskerimetoder.

Den portugisiske Regering synes at have mere Forståelse af Havfiskeriets Betydning end Madsen-Mygdal og hans Kolleger.

Dødsfald.

— Den kendte Forfatter Apoteker Otto Benzon er afgaaet ved Døden, 71 Aar gl.

— Professor Vilh. Thomsen, den kendte Sprogforsker, er afgaaet ved Døden den 13. Maj, 85 Aar gl.

Storbedrageri.

Cand. jur. Degenkolb, Gentofte, har meldt sig til Politiet. Han har formøbet 30,000 Kr. af Kommunens Penge.

Mississippi's mægtige Oversvømmelse

vedvarer. Der sker stadig nye Brud paa Dæmningerne. Oversvømmelsesfoden har ca. 12 Mill. Dollars.

Aluminiumsholdigt Ler paa Island.

Et betydningsfuldt Fund for Søens Næringsliv.

(Fra vor Korrespondent.)

Reykjavik.

For nogen Tid siden blev der i et stort Fjeld Nord for Grundarfjard fundet aluminiumsholdigt Ler. Ejeren af Fjeldet, Grosserer Kristian Torfason, sendte nogle Prøver af Leret til Glasgow for at faa undersøgt hvor mange pct. Aluminium Leret indeholdt.

Nu har Torfason ikke alene faaet den glædelige Meddelelse, at Leret indeholder fra 32 til 50 pct. Aluminium, men Glasgowlaboratorerne har tillige bestilt 50 Tons Ler til Prøvearbejde og der vil straks blive sat en stor Stykke Arbejdere i Gang med at indskibe Leret.

Grosserer Kristian Torfason meddeler vor Korrespondent, at Lerlaget er mange Kilometer langt og to Meter tykt. Løst anslaaet mener Ejeren, at Fjeldet indeholder mange Millioner Tons Ler. I Fjeldet ovenover Aluminiumslaget findes et andet Lerlag, der er jernholdigt. Nu vil der ogsaa blive foretaget Undersøgelser for at faa konstateret, om det kan betale sig at udvinde Jernet.

Foreløbig er der ikke Tale om nogen Islandsk Aluminiums-Industri, da man mangler Fabrikker med Maskiner o. l. Det er Meningen at iværksætte en størstilet Transport af Leret til Glasgow, og da det indeholder saa store Procent Aluminium, kan det betale sig at sende det i Naturtilstand.

Ur Føroyum.

Til

»Føroya Social-Demokrat«!

Lat eydnast tær, at bróðurhond og góður frælsisandi skal knýta saman bróðrabond so fast á Føroyalandi, at sameind stendur Føroyatjóð og vakurt upp vil byggja sítt móðurland, ið happað stóð — lat okkum á tað hyggja.

Kom kærri frælsisandi — kom kærri bróðurhond — loys tey bond, ið lemja lond, tá minkar neyð og vandi.

A. Ziska.

Fiskerisagen.

Fiskeriforslaget er nu endelig vedtaget og færdig fra Rigsdagen.

Operation paa Atlanterhavet.

Maskinmester Thjellefsen, der er Andenmester paa Gronlands-skibet »Hans Egede«, blev paa dennes Rejse til København angrebet af en meget stærk Blindtarmsbetændelse. Kaptajnen fik pr. Radio Meddelelse fra Reykjavik om, hvorledes Patientens skulde behandles. Da Patientens Tilstand forværredes, forsøgte Tirsdag den 17. Maj at faa Forbindelse med Thorshavn, under Forudsætning af, at »Islands Falke«, laa opankret der, og »Hans Egede« hurtigere kunde naa et imod den sejlede Skib end Reykjavik, hvilket lykkedes godt.

Fysikus Herup med Sygeplejersker fra Dr. Alexandrines Hospital, dampede øjeblikkelig afsted med »Falken« for at komme den syge til Hjælp.

Kl 4 Onsdag Morgen, efter ca. 14 Timers Sejlads, mødte »Hans Egede« og »Islands Falke« ude i Atlanterhavet vest for Færøerne. Den tilfældige Hjælp, Fysikus, Sygeplejersker og Lægen fra »Islands Falke« kom snart om Bord paa »Hans Egede«, hvor Patientens Tilstand paa dette Tidspunkt var meget alvorlig, saaledes at en Operation straks var en tvungen Nødvendighed. Fysikus Herup, der er en meget dygtig Kirurg, gik straks i Gang med Arbejdet og takket være den medbragte Assistance fra Hospitalet og »Falken«, forløb Operationen tilfredsstillende. Fysikus udtaler, at de færøske Sygeplejersker her udførte et paaskønnelsesværdigt Arbejde.

Onsdag Eftermiddag ved Syv-tiden ankom »Hans Egede« til Thorshavn, hvor Patientten indlagdes paa Hospitalet. Paa Forespørgsel erfarer vi, at Patientten nu er i god Bedring og at der ikke længere er Fare for hans Liv.

Frelsens Hær

afholder til Fordel for Hærens Arbejde et Udsalg førstkomende Lørdag. Se omtaende Annonce.

Et smukt Reklamehefte.

Fra Skipafdelig Føroyar har vi modtaget et Reklamehefte, indeholdende Sommerfartplanen samt en Række umærkede Billeder af smukke færøske Partier. Det lille Hefte er en meget fin Turistreklame, af hvilket Udgifterne har Bæret.

S.S. »Tjaldr«

ankom i Gaar, medhavende følgende Passagerer: Mr. og Mrs. Dowd, Hr. Dr. Rasmussen og Fru, Frk. Mortensen. Hr. og Fru Kaaber, Fyringenier Brink, Direktør Geertsen, Fru Telegrafbestyrer Finsen, Fru Nolsøe Jacobsen, Frk. Ingeborg Poulsen, Frk. Birgitte Johannessen, Hr. Nygaard, Hr. Borge Jensen, Hr. Peter Andersen, Hr. Hans Debes, Hr. Johan Barth Hansen, Fru Maskinmester Thjellefsen, Frøkenne Hammer, Elisabeth Joensen, Marie Olsen og Sanna Djurhuus.

Vor Kronik.

I Dag fortæller fhv. Undervisningsminister, Fru Nina Bang om Karl Marx.

Paa denne Plads i Bladet vil vi ogsaa i Fremtiden nu og da bringe Artikler fra Ind- og Udland, skrevet af Socialdemokratiets bedste Penne.

„Don flyvende Færing“.

Herværende Blade har bragt nogle sensationelt udstyrede Meddelelser om en Kutter, der var ankommen til Reykjavik, for at Kvarter senere sporløst at være forsvundet.

Det mystiske Skib var, efter hvad der meddeles os, den færøske Kutter »Buttercup«, der nogle Timer tidligere havde forladt Reykjavik, men som var sejlet fra en Mand. Da dette opdagedes, vendte Kutteren selvfølgelig om og gik tilbage til Reykjavik, hvor den paagældende Mand kom om Bord og Kutteren stod art til Sas.

Mere Mystik er der ikke i Affæren om »den flyvende Færing«.

Socialdemokratiskt Forbund i Thorshavn.

afholdt i forrige Uge i Lokalet i Tinganes et Partimøde, hvor det angaaende Jordspørgsmaalet nedsatte Udvalg gav en Række Meddelelser om Udvalgets Arbejde, ligesom man droftede det Forslag angaaende Husmandsbrug paa Færøerne, der for Tiden behandles i Folketinget.

Om Partikongressen i Vejle og »Føroya Social-Demokrat« fortæller ogsaa en Del Forhandling.

Der herskede Enighed om, at et energisk Arbejde burde gøres for Bladets Udbredelse paa Færøerne.

Heimkomni skip.

Nú norast skipini aftur á víkum og á vágum. Tey flestu fiskiskipini eru nú heimkomni. Ymisk er veiðan, um javnljóðis er vandin at hava sitt dagliga livsyrki úti á tí váta, — og ringast av øllum er at prísurin er so nær sum eingin, samanbórið við hvat hann var fyrri árum á síðani.

Veiðan hjá teim heimkomnu, sum vit hava frætt frá, er:

Mistlæoe 12,000, Prinsesse Marie 17,000, Tre Søskende 15,000, Godthaab 36,000, Titania 17,000, Columbus 22,000, Georg Martin 9,500, Suduroy 19,000, Gunhild 25,000, Knorrur 16,000, Polarstjorn 33,500, Henry Freeman 18,500, Bjorgvin 26,000, William Martin 14,000, Ruth 16,500, Pilot 14,000, Cementa 16,000, Keltavik 20,000, Resenher 18,000, William Stephanson 14,000, Flower of the Forrest 25,000, Irex 21,000, Volunteer 16,000, C. & M. Slater 15,500, Lizzie 18,000, Harry 15,000, Hanna 21,000, Eysturoy 9,500, Silver Belle 15,500, Alexandra 16,500, Only Sister 16,500, Nolsøy 17,000, Haabet 10,000, Ernestina 20,000, King Arthur 12,000, Ternan 9,000, W. G. Marchall 16,000, City of Norway 19,000, Haf-fari 20,000, Milly 11,000, Dúgván 21,000, Fanne 17,000, Katrine 15,000, Buttercup 17,000, Lilla Emma 13,000, Vest-havet 18,500, Viking 20,000, Nelly 7,000, Gudrun Zoega 24,000, Agnes Louise 23,000, Borglyn 18,000, Vestmanna 15,000, Isabella 15,000, Heimdalur 20,000, Immanuel 18,000, Geflon 14,000, Regina 16,000, Albert Victor 19,000, C. M. Slattr for út á bankan leygar-kvöldið.

I vikuni, ið fór, sást ein Franskskonnart á Havnarvág. Hitt reyða, hvitkrossaða merki, sum hon hevði uppi, slerdi blaktrandi út, sum skuldi tað sagt: hetta er eingin vanligur Fransur. Skonnartin var ljómandi fegur og skinnandi blonk á líta, og hin snjðvita litin har hon so væl, at hon sýndist sum ein svani ímillum hinar nøgvu sluppinar, ið inni lógu. Skonnartin var »Ernestina«, som »Dávid í gerðum« i Klaksvík hevur keypt úr Frakklandi.

Mikudagin kom »Hafsteina« til Havnar, og sjóforhoyr varð hildið vegna skadatilburin í vár á suðurlandinum, har »Florens« og hella skipið stoytu saman. Eftanin um tilburðin er ymiskur, og frásøgnirnar eru heldur ikki eins. Sakin er ikki liðug ella domd enn, men niðurløgt til seinri.

Koncert.

Dýralíðudag hevði »Havnar sang- og musikfelag« eina sera væl eydnaða »koncert« í sjónleikarhúsinum við musikki frá einum stórum »salon-orkestri«, kórangur og einrøddarsangi við kórlygu. Húsið var fullt, og all vóru hugtikin.

Sunnudagin 15. í h.s. sungu sangar-nir fyrri sjúklinginum í »Hoydølum« — tað kemur væl við hjá teim at fáa eina syngjandi heilsu frá tí friska livinum.

Havnar býráð.

Býráðsfundur verður friggjarkvöld-ið komandi kl. 8.

Vort Telefonnummer

143.